

**Francisci De Fargna Civitatis Plebis Patrii Philosophiæ,
Sacræ Theologiæ, ac J. U. Doctoris ... Commentaria In
singulos Canones De Jurepatronatus**

Qui sparsim tam intrà, quàm extra corpus Juris Canonici vagantur ...

Fargna, Francesco de

Romæ, MDCCXVIII

Casus XXV. Argumentum. An reductio onerum à Fundatore facta ab eo,
qui excessit limites Commissionis reductionis sustineatur?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72203)

tæ Romanæ circiter Beneficiatus obtulit annuatim Missas dumtaxat 36. quemadmodum ejus Prædecessores ab immemorabili tempore perfolverunt, sibi ulterius persuadens jam dicti Beneficii onera moderata fuisse in generali reductione, quam olim impartitus fuit Nicolaus V. Unde quæritur, ad quot Missas teneatur Beneficiatus?

- 1 Respondeo teneri quoad Missas ad formam foundationis quia hujusmodi oneribus impositis in limine foundationis derogari non potest juxta dispositionem Concilii *cap. 4. sess. 25. de reform.*

Non obstat ultimus status Beneficii cum immemorabili, scilicet, quod Beneficiatus solum celebret ab immemorabili

- 2 Missas 36. quia ultimus status etiam cum immemorabili non attenditur, quando adest clara lex foundationis aliter disponens, *Rot. dec. 737. n. 6. par. 2. rec., & decif. 229. n. 3. par. 1. rec.*

Hæc reductio dd. onerum ad Missas 36.; quæ præsumitur facta de anno 1452. vigore cujusdam Indulti Apostolici Nicolai V. sustineri posse videtur, quia hujusmodi Indultum concedit facultatem Ordinario reducendi onera Beneficiorum, attentis tenuitate, & qualitate dictorum Beneficiorum. Unde cum fructus dicti Beneficii ascendat ad scuta 65., & sic cum ejus redditus non sint adeo tenues, non poterat Ordinarius reducere prædicta onera ad solum onus Missarum 36. cum reductio sustineri non possit; nisi concurrente tenuitate reddituum, ita ut non facile inveniatur, qui pro eis velit dictas Missas celebrare, *Barbos. ad Concil. Trident. sess. 24. de reformat. cap. 4. Amstaz. de caus. piis lib. 2. cap. 12. n. 1., & seqq.*

Et ita fuit resolutum in Mutien onerum Missarum 25. Junii 1712.

ARGUMENTUM.

An reductio onerum à Fundatore impositorum facta ab eo, qui excessit limites commissionis reductionis sustineatur?

SUMMARIUM.

- 1 Reductio onerum facta ab eo, qui excessit limites commissionis reductionis non susti-

netur, etiamsi in commissione legantur verba -- Pro suo arbitrio -- Et n. 2.

CASUS XXV.

Suppliciter exponente Archiconfraternitate Beatæ Mariæ Suffragii, se imparem omnino esse quindecim Missarum oneribus explendis tum ob diminutos eorum capitalium fructus, tum quoque, quod nullis poteratur redditibus, quos erogare possit pro sacris peragendis, atque Ecclesiæ sartis tectis conservandis jam sub die 9. Aprilis 1707. Sacra Congregatio benignè commisit clar. mem. Cardinali Capraræ tunc Protectori, ut præfata omnia Missarum onera juxta proportionatam quantitatem reddituum &c. dempto priùs obulo pro qualibet Missa in causam Sacrorum utensilium erogando, quatenus Ecclesia non habeat redditus ad hunc effectum assignatos, ad rationem eleemosynæ manualis pro suo arbitrio, & prudentia reducat; Verùm enim verò prælaudatus Cardinalis Protector sibi collato utens arbitrio, in reductione, quam executus fuit nedum obulum pro qualibet Missa deduci jussit. Verùm quidem alias necessarias impensas ultra utensilia, Sacristiæ scilicet, Clericorum inservientium Missis, Exactoris, & Ratiocinatoris, aliaque, ut inquit, ad formam decreti septimi Sacræ Congregationis Concilii, de celebratione Missarum, de jure deducenda. Hinc Promotor Fiscalis Visitationis Apostolicæ autumans Eminentiissimum eundem Protectorem in commemorata detractioe excessisse, disputata fuerunt sequentia dubia.

Primo. An, & quomodo reductio Missarum peracta à clar. mem. Cardinali Capraræ sustineatur, & quatenus negativè.

Secundo. An sit locus sanationi, vel potius sit concedenda nova reductio.

- 1 Ad primum respondendum sentiebam hujusmodi reductionem Missarum sustineri, quoad deductionem obuli in qualibet Missa pro sacris utensilibus, non verò quoad deductionem aliarum expensarum, scilicet pro Sacristia, Clericis Missis inservientibus, Exactore, & Ratiocinatore. Quoniam Sacra Congregatio 9. Aprilis 1707. commisit Cardinali Capraræ bon. mem. tunc Protectori Archiconfraternitatis Beatæ Mariæ Suffragii, reductionem quo-

quorundam onerum, cum sola deductio-
ne obuli pro qualibet Miffa, in caulam
SS. Utenfilium erogandi his verbis -- *Ut
præfata omnia Miffarum onera juxta pro-
portionatam quantitatem reddituum (dem-
pro prius obulo pro qualibet Miffa in Cau-
fam Sacrorum Utenfilium erogando, quate-
nùs Ecclefia non habeat redditus ad hunc ef-
fectum assignatos) ad rationem eleemofina
manualis pro suo arbitrio, & prudentia
reducat* -- Unde præfatus Cardinalis de-
ducendo alias expensas præter dictum
obulum exceffit limites commiffionis,
quia revera id non continebatur in litte-
ris commiffionis, ideoque quidquid per
ipfum gefum est, præter, vel contra for-
mam commiffionis dicitur ipfo jure nul-
lum, juxta *Text. in cap. cum dilecta de re-
fcript. ibique Glos. in verb. juris ordinem,*
Abbas n. 4., Barbof. n. 4.

Et cum præfatum refcriptum exprimat
folùm deductionem obuli pro Sac. Uten-
filibus, ad ipsam tantùm restringitur, &
ampliari non potuit à prædicto Cardinali
ad deductionem aliarum expenfarum, ut
bene notant, *Barbof. in dicto cap. cum di-
lecta de refcript. n. 6.*

- 2 Non obftant illa verba refcripti ibi --
Pro suo arbitrio -- quia hujusmodi arbi-
trium cadit folùm fuprà reductione Miffarum,
juxta proportionatam reddituum
quantitatem, ut nempe idem Protector
cognofcere, ac ftabilire poffet quanta, &
quæ nam reddituum quantitas cuilibet
oneri quot annis verè correfpondeat non
autem fuprà ipsa expenfarum deductione,
ut apparet ex tenore, & forma, ejuſdem
refcripti, ubi non dicitur; *Pro arbitrio
fuo deducat expensas* -- Sed *pro arbitrio fuo,
& prudentia reducat* -- Qui tenor, feu for-
ma refcripti fervari debet à Delegato.
Rota decif. 39. num. 1. par. 1. recen.

Ad fecundum. Proviſum in primo.

Sacra autem Congregatio Concilii in
*Romana reductionis Miffarum 3. Decembris
1712.* Ad primum refpondit -- *Negati-
vè* -- Ad fecundum -- *Audiat Eminentif-
ſimus modernus Protector.*

ARGUMENTUM.

An fit locus reductioni Miffarum à
Fundatore in limine foundationis
Cappellano impositarum, quan-
do injunctum fuit hæredi onus
subrogandi alium fundum tu-
tum, & ſufficientem pro illarum
celebratione?

SUMMARIUM.

- 1 *Testatore assignante pro dote Cappellania
fundum, non demonstrativè, sed taxati-
vè, est locus reductioni Miffarum.*
- 2 *Dicto Et conjungit, & concursum copula-
torum requirit.*

CASVS XXVI.

Supremo urgente fato Joannes Baptista
Maffazonus in ultimis tabulis exaratis
de anno 1704. hæredibus, ut aſſeritur, ex
aſſe nominatis ejus filiabus beneficium,
feu Cappellaniam erigi juſſit ſub invoca-
tione Sancti Joannis Baptiſtæ, pro cujus
Beneficii dote idem ipſe pius Teſtator
præſtituit quamdam ruſticam domum cum
ſuis pertinentiis certis finibus designatis,
cum onere Cappellano injuncto Miffarum
quinque hebdomadalium, quarum una
celebraretur prima albente diei feſtivi lu-
ce, exindeque hæc ulterius a ddidit -- *In
oltre diſpone, e vuole, che ove detta Caſina,
e Beni non ſiano ſufficienti per la celebrazione
di dette cinque Meſſe Ebdomadarie nel modo,
come ſopra, e che l'inſcritto Signor Guai-
ta ſuo Genero elegeſſe d'appropriarſi detta
Caſina, e Beni, in tale caſo dichiara, che il
medefimo poſſi ciò fare, con ciò però, che il
medefimo ſurroggi altro fondo ſicuro, e ſuffi-
ciente per la celebrazione di dette Meſſe,
e ſue diſpenſe &c.* -- Poſt quam ſanè Guaita
Teſtatoris Gener optioni ſibi collatæ ple-
nimodè renunciavit, modernus Cappel-
lanus Joſeph Antonius Verbellius impar-
ſe agnoſcens, jam dictis ſubeundis oneri-
bus ob tenuitatem reddituum, vix per-
tingentium ſumma ſcut. 28. cum alterius
dimidio, ex quibus detractis laicalibus
oneribus, & ſumptibus procul dubio ne-
ceſſariis pro reſtaurationibus libera dum-
taxat

Cccc 2 taxat